

**ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลา : การทบทวนวรรณกรรม**
**Factors influencing entrepreneurial intentions of university
undergraduate students in Songkhla Province: A literature review**

บทคัดย่อ

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลา วิธีการศึกษาโดยการทบทวนวรรณกรรมและการวิเคราะห์เอกสาร นำเสนอรายงานแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์ ผลการศึกษาได้กรอบแนวคิดการวิจัยที่แสดงถึงปัจจัยด้านแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ ปัจจัยด้านคุณลักษณะในการเป็นผู้ประกอบการ และปัจจัยด้านการรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลาโดยกรอบแนวคิดที่ได้ครั้งนี้จะนำไปใช้ศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ต่อไป

คำสำคัญ: ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ, ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ, ปัจจัยด้านคุณลักษณะในการเป็นผู้ประกอบการ, ปัจจัยด้านการรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว, ทฤษฎีตามแบบแผนTPB

Abstract

The objective is to develop a research framework to study factors influencing entrepreneurial intentions of university undergraduate students in Songkhla Province. Method of study: literature review and document analysis. Present a descriptive and analytical report. The results of the study provide a research framework that shows the motivation factors for entrepreneurship. Characteristic factors in being an entrepreneur and factors regarding perception of support from family It is a factor that influences the intention to become an entrepreneur of undergraduate students of universities in Songkhla Province. The conceptual framework obtained this time will be used to study with empirical data in the future.

Keyword : Entrepreneurial Intention, Entrepreneurial Motivation Factor, Entrepreneurial Characteristics Factor, Perceived Family Support Factor, Theory of Planned Behavior

บทนำ

สำนักงานสถิติจังหวัดสงขลาได้ดำเนินการสำรวจภาวะการทำงานเฉลี่ยรายปี 2565 ของประชากรในจังหวัดสงขลาพบว่าประชากรทั้งสิ้นจำนวน 1,659,432 คน โดยผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 1,327,656 คน จำแนกเป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน 917,983 คน (ร้อยละ 69.14) โดยที่อยู่ในกำลังแรงงานจำแนกเป็นผู้มีงานทำ 896,663 คน

(ร้อยละ 97.68) ผู้ว่างงาน 21,106 คน (ร้อยละ 2.30) เมื่อพิจารณาความต้องการตำแหน่งงานว่าง จำแนกตามวุฒิ การศึกษาจะพบว่าสูงสุดจะอยู่ที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 2,510 อัตรา (ร้อยละ 26.22) รองลงมาเป็นการศึกษาระดับประถมศึกษาและต่ำกว่าจำนวน 2,009 อัตรา (ร้อยละ 20.98) และการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 1,565 อัตรา (ร้อยละ 16.38) ตามลำดับ (สำนักงานสถิติจังหวัดสงขลา, 2565) แสดงให้เห็นว่าในปี 2565 ตลาดแรงงานในจังหวัดสงขลามีความต้องการแรงงานในระดับมัศึกษามากกว่าระดับการศึกษาอื่นๆ ประเด็นที่น่าสังเกต คือ ตลาดแรงงานมีความต้องการแรงงานในระดับอื่นๆ ที่มีใช้ระดับปริญญาตรีจำนวนมากทำให้เห็นได้ว่าแรงงานที่จบ การศึกษาในระดับปริญญาตรีในจังหวัดสงขลามีโอกาสในการได้งานทำน้อย คนรุ่นใหม่จึงมีค่านิยมและความตั้งใจในการ เป็นผู้ประกอบการเนื่องจากเป็นสิ่งที่จะเป็นทางออกในการแก้ไขปัญหาว่างงาน คือ การพัฒนาตนเองโดยการ สร้างงาน ส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง โดยให้ความสนใจในการเป็นผู้ประกอบการมากขึ้นแทนการเป็นแรงงาน (คมกริช นันทะโรพวงศ์, 2561)

รัฐบาลได้มีนโยบายเกี่ยวกับผู้ประกอบการมาโดยตลอดโดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมผู้ประกอบการรุ่นใหม่ ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการเป็นผู้ประกอบการ คือ เน้นการส่งเสริมด้านการศึกษาความเป็นผู้ประกอบการและการพัฒนา ทักษะโดยมีการผนวกความเป็นผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบการศึกษา ก่อให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรด้านความเป็น ผู้ประกอบการ การฝึกอบรมครูอาจารย์ และการสานสัมพันธ์ต่อองค์กรเอกชนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษา (จริยา กอสุขทวีคุณ, 2561) จากภาวะด้านแรงงานที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทำให้สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัด สงขลา มีการส่งเสริมและพัฒนาให้นักศึกษามีทักษะความเป็นผู้ประกอบการเพื่อสร้างงานและสร้างอาชีพเพิ่มขึ้น ดัง สะท้อนจากวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยในพื้นที่จังหวัดสงขลาที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้นักศึกษาเป็น ผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น

ในทางเศรษฐศาสตร์นิยามคำว่าผู้ประกอบการ หมายถึงผู้ที่มีความสามารถในการค้นหาโอกาส (เช่น สิ่งประดิษฐ์ หรือ เทคโนโลยี) และใช้โอกาสนั้นในการสร้างสินค้าและบริการ "ผู้ประกอบการสามารถเห็นศักยภาพ เชิง พาณิश्यของสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ และบริหารจัดการเงินทุน, ความสามารถในการผลิตหรือทรัพยากรการผลิตอื่นๆ ที่มีเพื่อ ประยุกต์สิ่งประดิษฐ์ใหม่นั้นให้กลายเป็นนวัตกรรมเชิงพาณิชย์ที่สร้างผลกำไร อีกทั้งผู้ประกอบการมีความสำคัญในการ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความเจริญเติบโตมีมาตรฐาน ต้นทุนต่ำ และมีความคุ้มค่า ซึ่งเป็น ผลประโยชน์ต่อการวางแผนและพัฒนา ประสิทธิภาพการดำเนินงานในอนาคต ความเป็นผู้ประกอบการเป็น กระบวนการที่เริ่มต้นจาก 1) การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความคิดใหม่ 2) การรวบรวมทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้เกิดธุรกิจหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ต้องการ 3) การยอมรับความเสี่ยงหรือความล้มเหลวที่อาจเกิดขึ้น (เกวลิน สมบูรณ์, 2563)

ในการศึกษาครั้งนี้ นำมาสู่การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาของระดับ ปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลา เพื่อส่งเสริมแนวทางในด้านอาชีพทำให้นักศึกษามองเห็นโอกาสในการ พัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้ประกอบการและเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษาในการประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการ จัดการเรียนการสอนที่สนับสนุนสู่การเป็นผู้ประกอบการ

แนวคิดเชิงทฤษฎี: การบูรณาการองค์ความรู้

กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานการศึกษาครั้งนี้ ด้วยการค้นคว้าเอกสารและงานที่เกี่ยวข้องขอเสนอ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ คือ เหตุที่ทำให้เกิดการตัดสินใจวางแผนที่จะลงมือทำหรือสร้างความปรารถนาให้เกิดขึ้นจริง โดยแสดงออกให้เห็นเป็นพฤติกรรม เป็นตัวบ่งชี้ว่าบุคคลมีความพยายามอย่างหนักหน่วง ยังมีความตั้งใจมาก พฤติกรรมก็จะมีผลชัดเจนมาก (Ajzen, 1991) ดังนั้นความตั้งใจจะมีความสัมพันธ์ที่ใกล้เคียงกับพฤติกรรมโดยที่ความตั้งใจจะเป็นตัวทำนายโดยตรงต่อพฤติกรรม (Wu, 2010) ซึ่งมีการอธิบายถึงพฤติกรรมต่อการเป็นผู้ประกอบการว่าเกิดจากความเชื่อ หมายความว่า มนุษย์มีการสร้างทัศนคติต่อการแสดงออกพฤติกรรม ส่งผลให้กลายเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทันที (Fishbein & Ajzen, 1977) นอกจากนี้ยังมีอิทธิจากปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ทักษะความสามารถ และพลังใจในการควบคุมตนเอง ปัจจัยทางทรัพยากร เช่น เวลาที่จำกัด งานที่มีความยาก และอิทธิพลจากบุคคลอื่นผ่านแรงกดดันจากสังคม (Ajzen, 1987; Tubbs & Ekeberg, 1991) และมีลักษณะของผู้ประกอบเฉพาะตัว เช่น มีทัศนคติที่ดี ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม ความกล้าที่จะเสี่ยงและกล้าตัดสินใจ Mohamad, Lim, Yusof, และ Soon (2015)

2.ทฤษฎีตามพฤติกรรมตามแผน (TPB)

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of planned behavior) สามารถทำนายความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการได้โดยทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนสามารถใช้ในการวิเคราะห์การกระทำของบุคคลได้ (Barral, Ribeiro, & Canevar, 2018) ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลและศึกษาทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนประกอบไปด้วย 3 แนวคิดหลัก คือ (1) ทัศนคติที่ส่งผลต่อพฤติกรรม (Attitude toward the behavior) หมายถึง การประเมินผลด้านความชอบหรือความไม่ชอบ หรือการประเมินค่าของพฤติกรรม (Bagozzi, 1981) ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมสามารถเกิดขึ้นได้ทางอ้อมเนื่องจากทัศนคติมีผลต่อความตั้งใจและความตั้งใจส่งผลต่อพฤติกรรม ทัศนคติที่ส่งผลต่อพฤติกรรม ถูกกำหนดโดยความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับความต้องการที่จะเห็นผลลัพธ์ของพฤติกรรม (Ajzen, 1991; Ajzen & Fishbein, 1980) (2) บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective norm) เป็นตัววัดการทำนายที่กล่าวถึงความเข้าใจของแรงกดดันจากสังคมจนส่งผลต่อการตัดสินใจในพฤติกรรมว่าจะกระทำหรือไม่กระทำ แรงกดดันทางสังคมเกิดจากการยอมรับการเลือกอาชีพผู้ประกอบการของคนรอบข้างซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลขององค์กรหรือวัฒนธรรมทางสังคมและการแนะนำแนวทางโดยพิจารณาจากการยอมรับในวัฒนธรรมนั้นๆ (Barral et al., 2018) ในขณะที่ Ajzen (1991) กล่าวว่าบรรทัดฐานของบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรมคือการรับรู้แรงกดดันทางสังคมต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหา การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมคือการวัดผลโดยมีพฤติกรรมของคนอื่นเป็นตัวกำหนด เช่น ครอบครัว เพื่อน บุคคลต้นแบบและผู้ให้คำปรึกษาด้านบรรทัดฐานของบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรมเป็นบริบททางสังคมที่มีความสำคัญต่อคนรุ่นใหม่ในการประกอบอาชีพในอนาคตและจะพิจารณาจากบริบทที่เกิดขึ้นจากบริบททางสังคมโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่จะเผชิญกับบรรทัดฐานของบุคคลด้านพฤติกรรมคือ การคาดหวังและความปรารถนาของผู้ปกครองหรือคนใกล้ชิด (Rantanen & Toikko, 2017) บรรทัดฐานของบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรมและการประเมินคุณค่าทางสังคมด้านผู้ประกอบการจึงเป็นตัววัดแรงกดดันจากสังคม

เพื่อที่จะประพฤติตามหรือไม่ประพฤติตามอย่างคนที่เป็นผู้ประกอบการ แสดงให้เห็นว่า “บุคคลรอบข้าง” เป็นสนับสนุนการตัดสินใจว่าควรจะเป็นผู้ประกอบการหรือไม่ (Ajzen, 2001) (3)ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived behavioral control) หมายถึง ความเข้าใจในการกระทำที่สามารถคาดการณ์จากประสบการณ์ในอดีตที่แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างความเชื่อภายในและภายนอกว่าเป็นตัวชี้วัดความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม การควบคุมความรู้สึกภายในมีความสัมพันธ์กับความสามารถของบุคคล ในขณะที่การควบคุมความรู้สึกภายนอกจะมีความสัมพันธ์ต่อลักษณะของสถานการณ์ ตัวอย่างของการควบคุมความเชื่อภายนอกอาจเกี่ยวข้องกับทรัพยากรการเงินที่มีความสำคัญต่อการจัดตั้งบริษัท แต่หากคนที่มีความสามารถด้านการควบคุมความเชื่อภายนอกต่ำอาจคิดว่าการกระตุนทุนคือสิ่งที่เพียงพอหรือส่งผลต่อการไม่ยอมเป็นผู้ประกอบการในทำนองเดียวกันการขาดความสามารถการควบคุมพฤติกรรมภายในอาจเกิดจากบุคคลที่เชื่อว่าผู้ประกอบการต้องมีความสามารถขณะที่บุคคลนั้นอาจคิดว่าตนเองขาดความสามารถ (Ajzen, 2001)

3.แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ

แรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ คือ สิ่งผลักดันตัวบุคคลที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม เกิดจากการจูงใจให้เกิดเจตคติ ความคิดเห็น ความสนใจ ความตั้งใจ การมองเห็นคุณค่า ความพอใจ ความต้องการ ฯลฯ ขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จในการแสวงหาเพื่อสร้างสิ่งที่ดี แสวงหาโอกาสสร้างรายได้หรือปรารถนาทำสิ่งใหม่ เป็นความทะเยอทะยานตั้งเป้าหมายให้กับตนเองและผู้อื่น เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่สูงกว่า (Locke & Latham, 1990) การได้รับผลลัพธ์จากการทำงานและการทุ่มเทให้กับธุรกิจของตัวเองเป็นปัจจัยจูงใจที่มีความสำคัญมาก (Kuratko & Hodgetts, 1997) ผลจากการทบทวนวรรณกรรมปัจจัยด้านแรงจูงใจภายใน (คือ ความปรารถนาของบุคคลที่จะเริ่มต้นสร้างธุรกิจใหม่ขึ้นมาซึ่งเป็นผลมาจากการรับรู้โอกาสทางธุรกิจ และความต้องการเป็นอิสระ) และแรงจูงใจภายนอก (คือ แรงกดดันและความจำเป็นที่เกิดจากปัจจัยภายนอก เช่น ต้องการค่าตอบแทนที่คุ้มค่ากว่า และได้รับการยอมรับจากสังคม เป็นต้น) พบว่าแรงจูงใจทั้งสองประเภทมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกกับความตั้งใจเชิงพฤติกรรมที่จะกระทำกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง (พรรณสิยา นิธิกิตติสุขเกษม และบุญขววรรณ วิงวอน, 2561)

4.คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ

คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ คือ แนวพฤติกรรมในการดำเนินงาน ช่วยในการเตรียมความพร้อมรู้จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง และพัฒนาทักษะความสามารถเป็นสิ่งที่กำหนดความสำเร็จของกิจการ (พนทิพย์ ชาริไสว, 2554) เกิดจากคุณสมบัติส่วนตัว ประสบการณ์ หรือการศึกษา (วันวิสาข์ โชคพรหมอนันต์ และวิโรจน์ เจริญลักษณ์, 2558; สุธีรา อะทะวงษา, 2556) ในผลงานวิชาการของสุธีรา อะทะวงษา (2556) ได้เสนอแนะว่าลักษณะการเป็นผู้ประกอบการเกิดจากแรงผลักดันภายใน ลักษณะนิสัยส่วนบุคคล และทักษะความรู้ความสามารถ โดยวัดคุณลักษณะของผู้ประกอบการจาก 7 องค์ประกอบ คือ การทำงานเชิงรุก ภาวะผู้นำ ความกล้าตัดสินใจและกล้าเสี่ยง การมีความรับผิดชอบ ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และการมีจริยธรรมทางธุรกิจ (อนุวัต สงสม, 2566)

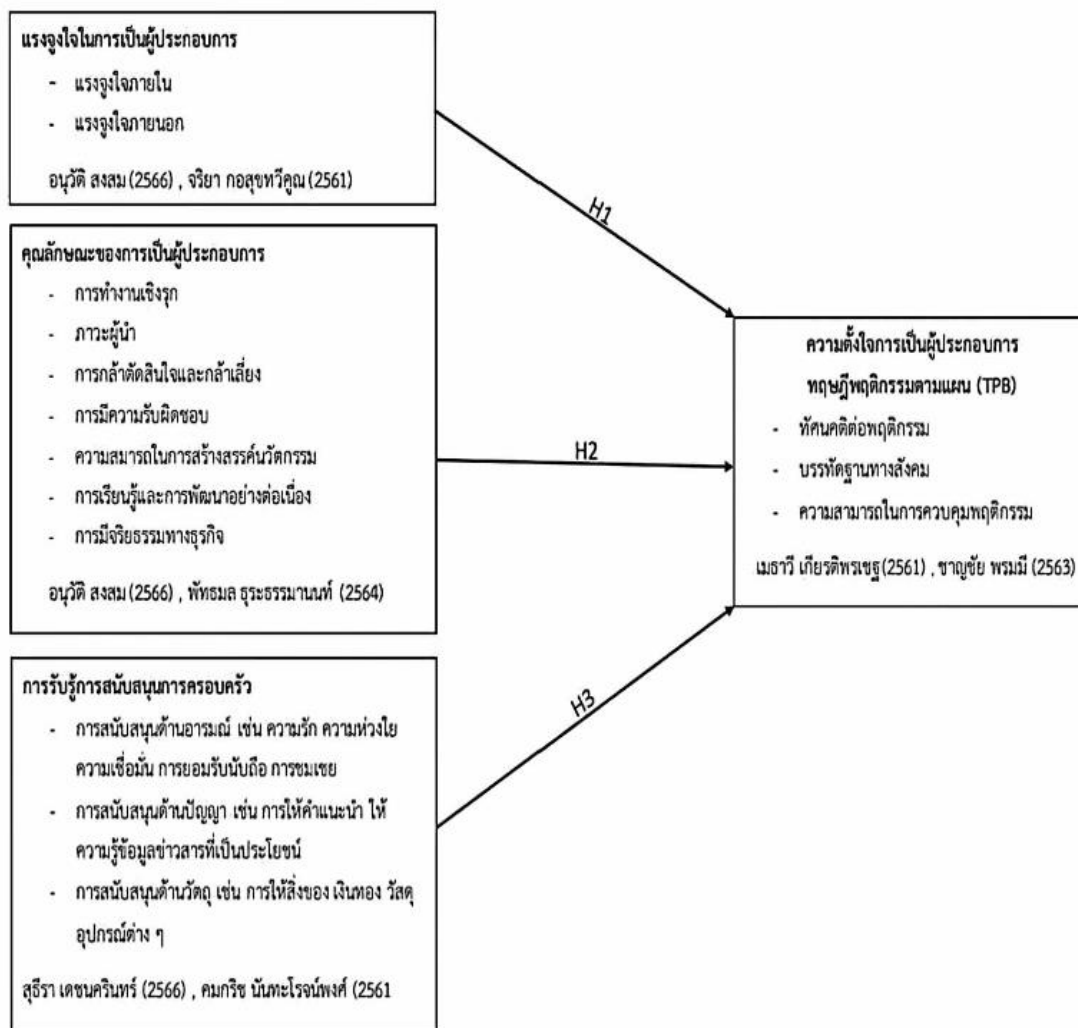
5.การรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว

การรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เป็นการรับรู้ของแต่ละบุคคลเกี่ยวกับการสนับสนุนจากครอบครัว ซึ่งเป็นการได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทางสังคมที่อยู่ใกล้ชิดโดยครอบครัวจะมีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในอนาคตเนื่องจากครอบครัวจะทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อมูลต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรที่จำเป็นต่อการเริ่มต้นธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ทุน และวัสดุอุปกรณ์ (Budiyo & Setyawasih, 2020: 2113; Sanjaya, Suminar & Fardana, 2021: 87-88) โดยกลไกการรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัวจะเป็นแรงกระตุ้นจนนำไปสู่แนวโน้มการเกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายที่ตั้งใจ (Shen, Osorio & Settles, 2017: 28-29) ซึ่ง Jacobson (1986) จำแนกการสนับสนุนออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) การสนับสนุนด้านอารมณ์ เช่น ความรัก ความห่วงใย ความเชื่อมั่น การยอมรับนับถือ การชมเชย (2) การสนับสนุนด้านปัญญา เช่น การให้ความรู้ คำแนะนำ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ (3) การสนับสนุนด้านวัตถุ เช่น การให้สิ่งของ เงินทอง วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ การสนับสนุนของครอบครัวและการให้ความร่วมมือของบุคคลในครอบครัวหรือญาติพี่น้อง ซึ่งต้องอาศัยความรู้ความสามารถทั้งด้านการสร้างเม็ดเงินและการจ้างงาน อันส่งผลต่อการพัฒนากิจการในทุกๆ ด้าน มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการ (Gomez-Mejia et.al.,2007) งานวิจัยจำนวนมากได้กล่าวถึงอิทธิพลของผู้ปกครองที่เป็นผู้ประกอบการที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการของลูก เช่น งาน Krueger, 1993; Dyer และ Handler, 1994; Basu และ Virick, 2001 การศึกษาของ Delamar และ Davidsson (2000) พบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีพ่อแม่ที่เป็นผู้ประกอบการ เพราะพ่อแม่สามารถเป็นแบบอย่าง (role model) ให้กับลูกของตนได้ ผู้ปกครองซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมสำคัญมีต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ กรอบแนวคิด

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

สมมติฐาน

1. ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลา
2. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลา

3. ปัจจัยด้านการรับรู้ การสนับสนุนจากครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลา

บทสรุป

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลา ผลการศึกษาได้กรอบแนวคิดการวิจัยที่แสดงถึงปัจจัยด้านแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ ปัจจัยด้านคุณลักษณะในการเป็นผู้ประกอบการ และ ปัจจัยด้านการรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลา โดยกรอบแนวคิดที่ได้ครั้งนี้จะนำไปใช้ศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- คมกริช นันทะโรจพงศ์, ภูธิป มีถาวรกุล, ภูธิป มีถาวรกุล, และประสพชัย พสุนนท์ (2561) พฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการของวัยรุ่นไทย:อิทธิพลของการรับรู้ความสามารถตนเองและการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการในบริบทวัฒนธรรมแบบรวมกลุ่ม. วารสารบริหารธุรกิจ ศรีนครินทร วิโรฒ, 9(2),45-56
- จริยา กอสุขทวีคุณ. (2561). การศึกษาแรงจูงใจและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์,การจัดการมหาบัณฑิตสาขาวิชาความเป็นผู้ประกอบการ, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, ปทุมธานี.
- ชาญชัย พรหมมี, และสิริมา นาคสาย. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตหลักสูตรที่มุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการมหาวิทยาลัยพะเยา. วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 3(3), 65-76
- ธาดานิษฐ์ ภูทอง. (2562). การตรวจสอบปัจจัยเหตุและผลของแรงจูงใจภายในและภายนอกและผลของแรงจูงใจภายในและภายนอกที่จะเป็นผู้ประกอบการมีอาชีพในบริบทของความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการธุรกิจดิจิทัลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้านบริหารธุรกิจ.วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 36(2), 100-115
- ภัทรานิษฐ์ สรเสริมสมบัติ. (2563). คุณลักษณะที่ส่งผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ: กรณีศึกษานักศึกษาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 15(2), 117-142.
- สุธีรา เดชนครินทร์. (2566). ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจจะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. วารสารสังคมศาสตร์วิจัย, 14(1), 164-176
- อนุวัต สงสม. (2566). โมเดลความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ.มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 10(1),210-224